

BRUSELJ, 17. Princ Karol je prispeel v spremstvu gospe Lupescu s močjo malo pred polnočjo iz Ostendeja v Bruselj. Ustavil se je v Palace hotelu. Danes je nadaljeval svojo pot proti gradu Chateau d'Ardenne.

Zdravstveno stanje dr. Stresemanna

BERLIN, 17. Zdravniki so nočjo izdali buletin, v katerem izjavljajo, da se je zdravstveno stanje zunanjega ministra dr. Stresemanna tekom današnjega dne izboljšalo. Obenem izražajo zaupanje, da se bo bolezen ne bo spet poslabšala. Angleški ministrski predsednik Baldwin in zunanji minister Chamberlain sta se informirala o Stresemannovem zdravstvenem stanju ter sta izrazila upanje, da bo kmalu okreval.

Dogodki na Daljnem vzhodu

KITAJCI IN JAPONCI - Kitajska državljanska vojna - Prodiranje proti Pekingu

TOKIO, 17. Poslednji dogodki v Šantungu so držali v trajni napetosti najširše plasti japonskega ljudstva. Tisk večinoma podpira vladno politiko napram Kitajski, vendar pa opozarja, da bi bilo sprčo poslednjih dogodkov še najbolj primerno, če bi

se japonske čete čim prej odpoklicale iz Šantunga. Mnogo so listi te dni razpravljali o intervenciji Združenih držav in o morebitnem posredovanju Društva narodov. Sprčo razvoja kitajske meštanske vojne in prodiranja nacionalističnih čet proti severu, naglašajo japonski tisk, da je treba na vsak način preprečiti razširjenje vojnih operacij na Mandžurijo, kjer ima Japonska svoje največje interese na Kitajskem.

HONG-KONG, 17. Proti Japoncem je bil že pred par dnevi proglašen boj. Nekateri japonske ladje so bile ustavljene v Vanšinu in so morale izkrcati ves tovor. Mržnja proti Japoncem se vedno bolj širi.

PEKING, 17. Južne nacionalistične čete, katere je bil zadržal spor z Japonci pri Tsinanfuju, so sedaj spet nastopile svoje pohode proti severu. Čang-Tso-Lin se umika s svojo vojsko na vsej fronti.

LONDON, 17. Vesti s Kitajskega naznanjajo, da je generalissimus južne vojske Čang-Kaj-Šek sprejel japonske zahteve po zadostnem radi incidentov, ki so se dogodili v Tsinanfuju.

Iz Pekinga poročajo med tem, da živi mesto v pričakovanju prihoda nacionalističnih čet.

pravil s kolesom na jato proti Milijam. Toda njegov izlet je slabo končal. Ko je okoli 18. ure dospel v bližnjo škofijo, je zavrnil v gravo in padel tako nasrčno s kolesa, da si je zlomil desno roko. K sreči je kmalu potem privozil tam mimo neki avtomobil, s katerim je bil nesrečni kolesar prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je dobil prvo pomoč. Nato je bil na lastno željo prepuščen domači negi; zdravniki se bo moral približno mesec dni.

Razne neizgode

Včeraj popoldne okoli 13. ure je bil prepeljan v mestno bolnišnico 28-letni težak Nazarij Mercante, stanujoč v Pobežih pri Kopru; imel je zlomljeno levo nogo pod kolonom. Mladenič je povedal, da je okoli polne, ko je prispeel s parnikom v Lazaret, hotel skočiti tam na koridor, da bi se popeljal domov. Toda ker je bila koridora že v teku, je pri skoku padel in pri tem poškodoval na omenjeni način.

Pri delu na parniku «Beneditto Giovanni», zasidranem v prosti luki V. E. III., je 19-letnemu kovaču Rafaelu Luisa, stanujočemu v ulici Stella št. 2, včeraj popoldne padla na desno nogo težka cev in ga precej hudo poškodovala pod kolonom. Fant je dobil potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z avtomobilom rešilne postaje.

Neki neroden kolesar je včeraj popoldne okoli 15. ure podrl v ulici Lavoratori 5-letnega Lionela Jerkiča, ki se je igral pred svojim stanovanjem. Pri padcu si je ubožec pretresel možgane, tako da se bo moral zdraviti najmanj dva tedna v mestni bolnišnici, kamor ga je prenesla mati.

Kolesar jo je po nesreči previdno odkuril, zato ni znana njegova istovestnost.

Izjavljano tatinsko podjetje

Predpreteklo noč so neznani zlikovci skušali obiskati prodajalno Delavskih združenj v ulici G. Ciamician št. 16. Že so razparali jekleni zastor pred vratni, ko so se radi ropota prebudili ljudje, stanujoči v isti hiši, ter pričeli vpiti. Tedaj so zlikovci, uvidevši, da jim je nakana izpodbijala, pobrali svoja šila in kopita ter jo urno odkurili v noč.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Udeleženko idrijskega čipkarskega točaja v Gorici

Idrijski čipkarski tečaj je napravil dne 13. t. m. izlet v Gorico. Bil je krasen majniški dan in izlet je popolnoma uspel. Najskrajnejša hvala cenjenim gospičinam in obenem dragim Goricičanom in posebej v vljudni sprejem. — Udeleženko. —

Točaj za cepljenje zelenih trti

Sadljarski in vinorejski oddelki goriškega potujočega kmetijskega urada javlja, da se vrši v ponedeljek, 21. maja t. l., v pokrajinski drevesnici v ulici Trieste št. 43, teoretično-praktični tečaj za cepljenje zelenih trti. Tečaj se prične ob 9. uri. Vstop je prost vsakemu vinorejcu, ki se za stvar zanima. Priporočila se pa, da prinese vsakdo s seboj močan nož cepilnik.

Sestanek pokrajinskega gospodarskega sveta v zvezi jurskih pravic

Goriški prefekt, kot predsednik pokrajinskega gospodarskega sveta za Goriško, je dne 10. t. m. sklical v nove prostore omenjenega sveta več osebnosti, ki bi v zvezi preureditve jurskih pravic znale dati kako rešitev temu problemu. Sestanek se je udeležil predvsem konz. dr. Milost, komisar za preureditev jurskih pravic za Julijsko Benetico in Beneško, ter cav. uff. Ahilje Vallores, predsednik videmskega pokrajinskega sveta za gorsko gospodarstvo. Prefekt je po pozdravnih besedah poudarjal potrebo preureditve jurskih pravic v goriški pokrajini in prosil g. Milosta, da bi on kot izvedenec v tej stvari izrekel svoje mnenje. Po daljšem izjavljanju gospoda Milosta, ki je obravnaval problem preureditve jurskih pravic bolj na široko, se je poverila gospodarskemu svetu naloga, da ta problem

podrobneje prouči. Nakar se je sestanek zaključil.

Obisk avstrijskega generala v Gorici

Tukajšnje orožniško poveljstvo je obiskal te dni orožniški general Josip Grossetti, poveljnik milanske orožniške cone. Prišel je iz Trsta.

Sestanek občinske žitne komisije

V tukajšnjih občinskih prostorih se je na pobudo pokrajinske komisije za žitno propagando sestala občinska žitna komisija. Sestanka so se udeležili tudi odposlanci bližnjih občin.

Na sestanku je poudarjal vodja kmetijskega urada važnost propagande za povzdigo pridelovanja žita v goriški pokrajini. Tej propagandi pa se mora priključiti še vzpodbujanje boljših kmetov, da se udeležijo tekmovanja z žitom, za katero bodo določene številne nagrade. V ta namen je ministrstvo za narodno gospodarstvo določilo vsoto 18.000 lir. Govornik je predlagal, naj se v lažjo izvršitev omenjenih tekmovalij združijo občine Miren, Dornberg, Renče, Sovodnje, Sempas in Vrtojba z Gorico. Proučil se je nato razpis nagrad in določila razsodstvena komisija. Komisija je določila, da se opozorijo potešati, naj o tej zadevi obveste kmetovalce, zberejo potrebne prošnje in jih odpošljejo v Gorico.

Telefon v Štandreu

Te dni je začela poslovati javna telefonska postaja v Štandreu pri Gorici. Telefonska praga je zvezana z goriško centralo.

Koncert donskih kozakov

Kdor je izmed nas zasledoval v inozemskih listih, predvsem v o-nih z Dunaja in iz Prage, poročila o koncertih, ki jih je prirejal zbor donskih kozakov v imenovanjih, glasbeno razvijenih mestih, in kdor je čital kritike, ki so pešo slavo temu zboru, se je pač moral razveseliti ob novici, da nastopi zbor donskih kozakov tudi pri nas, v Gorici. In še marsikdo drugi je z nestrpnostjo pričakoval te avtke, da bo slišal zopet lepo pesem, bodisi da je rusko pesem poznal iz prejšnjih koncertov v našem mestu, ali pa da jo je slišal med vojno na bojnih poljanah ali v ujetništvu.

Zbor donskih kozakov je v torek pri nas prvič nastopil. Slevce, ki je šel pred njim, objubljal o nekaj izrednega, in dejstvo, da je pesem mnogim našim ljudem nujna duševna potreba, sta privabila v Gorico od blizu in daleč mnogo prijateljev lepega petja. Po dolgem času stradanja se je objubil zopet užitek v znamenju nedolžnega hrepenenja po tem užitku smo stopali v torek v goriško Verdijevo gledališče. In ko se je po nestrpnem pričakovanju dvignil zastor, je bilo našemu hrepenenju zadosteno in naše pričakovanje nad pričakovanje izpolnjeno. Peli so prvo, drugo pesem, odšli so tretjo. In pri tretji se nismo mogli več zadrževati: dvignil se je orkan odobravanja, ki se ni hotel zlepa poleči. To so nam bili sami znani glasovi! Kje smo jih že slišali? Ali smo jih, ali jih nismo? Vseeno! Kakor da smo jih sami še včeraj prepevali. Pesem za pesmijo je donela po gledališču: same mehke, sladke melodije, sama rahla melanholija, čarobna sanjavnost, blede mesečina, sanje, sanje o mladosti, o poljih, o poeziji daljnih stepe, v katero se je namah vžgal žareč blisk — oster kozakov žvižg, in ves čas ljubljena deklica, ljubica, ves čas, vse do tje, ko so se oglasili junaki, vračajoči se razigrani z zmagovitih pohodov. In so tu zopet in zopet ljubljena deklica.

Če se pesem zagriže človeku v dušo kot lačen volk v sočno meso, potem je težko reči, katera je bila lepša, potem je težko povedati, čemu se je bilo bolj diviti: ali sijajnim tenorjem — koliko jih je bilo? — eden sam, ali jih je bilo več? — ali mogočnim basom, ki so se povzpeli včasih v neznanske nišine, pripeljavajoč v oktavih? Ali skladnosti glasov, ali prednašnjo? Mehkim pp, prihajajočim iz daljne daljave, naraščajočim polagoma vse bolj do maestoznih ff, in zopet pojemajočim, oddaljujočim se, gubečim, topečim se zopet v daljne daljave? Ali originalnim ruskim harmonijam? Škoda, da jih je bilo premalo! Ali res vzorni

disciplinirani, disciplinirani na znotraj in na zunaj? Toliko je bilo vsega, da je bilo trinajst točk programa mnogo premalo.

Ni manj uspešno niso nastopili kozaki pri koncertu v sredo zvečer. Tudi takrat je posetila velika množica ljudi iz mesta in zlasti z dežele gledališča «Verdi», da se zadivi mehalonični ruski pesmi donskih kozakov. Tudi v sredo so kozaki želi obilo priznanja in veliko burnih ovacij. Da, lahko rečemo — tako navdušeno občinstvo že dolgo ni ploskalo, že od lani ne. Kozaki so morali več pesmi ponoviti. Najbolj so ugajale «Ej uh-nem!», «Volga» in «Včerajni zvono». Vodja zbora g. N. Kostjukov je bil po trikrat, štirikrat hkratu klican na oder. Občinstvo mu je navdušeno vsklikalo: «Živjoli! Bis!» in mu ploskalo. Po zapeti «Volgi», ki so jo morali kozaki ponoviti, jim je bil podeljen od gledališkega podjetja zelen venec s trobojnicco. Kmalu za tem pa je prišel iz občinstva na oder šop svežih nageljev; spremljale so ga ovacije in vzklikanje. Dirigent Kostjukov se je za dar s poklonom in v vzradostnem nasmehom zahvalil. — Tudi originalne plesne so morali kozaki ob koncu koncerta na željo občinstva ponavljati.

Občinstvo je koncert popolnoma zadovoljilo. Zbor bo ostal še dolgo v spominu vsem, ki so ga slišali peti tako lepo, tako globoko in ubrano in ponekod tako naši pesmi slično rusko pesem.

Nesreče na deželi

V Čepovanu se je v noči od 9. do 10. t. m. smrtno ponesrečil Franc Brezovšček. Ker je bil slep, je tako nesrečno padel po stopnicah, da si je pretresel možgane in radi tega še isti dan umrl. Pokojnik je zgubil življenje v vojni — zapušča vdovo in šest nepreskrbljenih otrok.

Da nesreča nikjer ne počiva, zlasti pa na motornem kolesu ne, si je za enkrat prav dobro zapomnil g. inž. Joško Zigon iz Komna. Ko je peljal namreč na svojem motornem kolesu komenskega sodnika k vlaknu v Nabrežino, je na nekem ovinku zadel ob motorno kolo komenskega poročnika miličnega. Posledici trčenja motornih koles sta bili močno pokvarjeni motor in pa zlomljena noga g. inž. Zigona. Ostala dva se nista močno poškodovala.

Razne nesreče in prigode

Petletni deček Anton Krapež iz Podkraja je moral iskati v goriški bolnišnici zdravniške pomoči. Zdravniki so mu morali odrezati na levi roki nekaj prstov. Po nesreči je namreč vtačnil roko med rezilni stroj in tako zadobil močno rano.

Kako velika je neprevидnost otrok, dokazuje tudi ta-le slučaj. 11-letni Andrej Mohorčič iz Branič je našel po naključju še neizstreljen kapsel. Odnese ga je domov in na ognjišču pričel točiti s kamnom po njem. Kapsel je eksplodiral in ga ranil v levo roko.

Ko se je Mihael Kodernak iz Gorice s kolesom vozil mimo kapucinske cerkve, ga je zaježalo po molitvi. Pustil je kolo pred cerkvenimi vrati, sam pa je stopil v cerkev. Ko pa je po končani molitvi prišel zopet iz cerkve — je kolo kar nenadoma izginilo. Zaman se je oziral za tatovom. Ni kazalo drugega; moral je iti peš na policijo, kjer je naznanil tatvino.

ŠTURJE PRI AJDOVŠČINI

Smrtna kosa

V petek je bil pripeljan iz goriške bolnišnice v Šturje Alojz Repič, ki se je pretekli teden ponesrečil v Lokavcu. V goriški bolnišnici je radi zadobitih poškodb umrl. Pogreb se je vršil v petek popoldne ob številni udeležbi. Pokojnik zapuša ženo in enega otroka.

KOJSKO

Kap ga je zadel v cerkvi, ko je prišel na kor, da bi orgljal

Včeraj jutraj, malo pred mašo ob 7. uri, se je odpravil tukajšnji organist Vid Kumar, star 62 let, k bližnji podružnici Sv. Križa, da bi pri jutranji maši orgljal. Komaj pa je stopil na kor k orglam, ga je zadel kap. Farani so ga brž odnesli v Kojsko na njegov dom, toda vsa pomoč je bila brezuspešna. Organist je izdihnil. Vid Kumar je že dolgo vrsto let opravljal organistovsko službo, bil je več pevo-

vođa. Svoj čas si je stekel velično zaslug v organiziranju pevskega zbora. Zadnje čase pa je bil do dna roka pred dnevi umrlega kaplana Alberta Lehana. In tako sta se oba skoraj istočasno poslovila od lepe brške zemlje. Pokojnik, ki je bil tudi posestnik, zapuša ženo z več otroci. Pogreb se vrši, danes popoldne ob štirih. Naj počiva v miru!

IDRIJA

Razpuščeno društvo

Pretekli teden so oblastva razpuščila tokajsko cerkovno godbo. Pred časom je bila ta godba odsek Kat. del. društva. Ob razpustitvi iste pa je godba postala cerkovna kakor cerkv. pevski zbor. Godba je od povojne ustanovitve precej napredovala. Prirejala koncerte, tako civilne večere, koncerte na trgu in svirala med odmori pri predstavah v gledališču.

Ista usoda je doletela poduradno društvo. To društvo je imelo samo čitalnico in knjižnico. Zunanje delovanja sploh ni poznalo. Nudilo je svojim članom samo knjige in časopise. Društva so se razpuščila z motivacijo, da so delovala v nasprotju z nacionalnim redom.

Izključeni iz fašistovske stranke

Radi politične nevrednosti in nediscipliniranosti je bil izključen iz tukajšnje fašista čevljar Josip Bratovž iz Idrije.

Prošnje za polaganje izpitov na dopolnilni šoli

Tukajšnje vodstvo dopolnilne šole javlja, da se sprejemajo prošnje za polaganje sprejemnih in drugih izpitov. Prošnje, napravljenne na kolkovanem papirju, morajo biti opremljene z vsemi potrebnimi dokumenti in naslovljene na ravnateljstvo šole. Za podrobnejše informacije se je obrniti na ravnateljstvo.

ŠTOMAŽ NA VIPAVSKEM

V petek, dne 11. t. m., nas je zapustil naš vikar g. Alfonz Berčič, ki je premeščen na novo službeno mesto v Sempetru pri Gorici. Po odhodu gospoda vikarja smo ostali brez duhovnika.

MALI OGLASI

BRIVSKI pomočnik, pošten, se sprejme takoj. Salon Kolakovič, Idrija. 555

VOZIČEK, enovržen, nov, prodam za lir 290.— Jakob Možina, Senožeče 187. 549

MESARSKI pomočnik, dobro izveščen, se sprejme na deželo. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 532

NATAKARICA, pridna, se sprejme za boljšo restavracijo na deželi. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 531

SLUŽKINJA, zmožna vseh hišnih del in večja v kuhanju, se sprejme takoj. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 528

BABICA, diplomirana sprejema noseče dneвно. Govori slovensko. Bodulich Ana, Madonna del Mare 19/II 544

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejo poročtom

uraduje v lastni hiši

Via Torre bianca 19, I.

Telefon št. 25-67.

Sprejema navadne hranil. vloge na knjižice, vloge na lek. račun in vloge na čekovni promet in jih obrestuje po 4%

Večje in stalne vloge po dogovoru. Sprejema «DINARJE» na lek. račun in jih obrestuje po dogovoru. Davek od vlog plačuje zavod sam. — Daje posojila na knjižice, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18. Ob nedeljah je urad zaprt.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Pajčevina

Roman v štirih delih
Iz ruščine prevedel L. V.

— Ali imajo svojo hišo? — je vprašal grof.
— Ne. Ponajveč se zbirajo v nemških gostilnah ali v zasebnih stanovanjih, toda mi vselej vemo, kdaj in kje se zberejo.
— Zagotavljam ti, dragi Vili, da mi napraviš veliko veselje, če me pelješ k njihovemu zborovanju. Toda ali ne bova pozna?
— Oni je pogledal na uro.
— Da, pozno je nekoliko, toda to nič ne de. Danes zborujejo pri gospodu Sulceju, bogatem peku, in to dokazuje, da se razpravljajo važne stvari. V zasebnih stanovanjih, daleč od nepoklicanih ušes, je mogoče veliko svobodnega razpravljati kakor v gostilnah. Torej pojdiva.

X.

Gospod Sulce je imel zase celo nadstropje

lepe gosposke hiše na nabrežju Vasiljevskega otoka. Lakaj, ki je bil seveda Nemec, je pokazal Berenklaavu in prijatelju dvorano, kjer se je že zbralo kakih trideset možikov, ki so po skupinah živahno razpravljali; nekaj oseb je stalo okrog mize, na kateri je bil razgrnjen zemljevid.

Prišleca sta bila dobro sprejeta, zlasti grof kot predstavnik nemške vojske, h kateri so se ponovno prištevati tudi navzočni.

Govorili so o Nemčiji in raznih vojaških vprašanjih, nato je grof stopil k mizi; zanimala sta ga razgrnjeni zemljevid in pozornost, s katero so jo okrog sedeti promatrali. Bil je to zemljevid Rusije. Nekatera mesta so bila zaznamovana z močnejšimi barvami, druga rdeče obrobjena, tretja zaznamovana s krogi, točkami i. t. d. Ti znaki so šli zlasti vzdolž meje in se deloma raztekal po vsem zemljevidu.

To so brzkone naše naselbine? To me zanimala. Le če jih vidimo v celoti, je mogoče presoditi, kakšno veliko silo predstavljajo, — je pripomnil Berenklaav, primaknil stolico in prisedel k mizi.

Nasproti mu je sedel neki gospod razumnega in izrazitega obličja, ki je dvignil glavo. Predstavil se je za Hansa Lozerja, upokojenega ma-

jorja nemškega generalnega štaba. Bil je ravnatelj nekaterih bank v Petrogradu in je torej predstavljal važno finančno osebnost.

Kaj ne, da je ta stika imenitna, zlasti če uvažujemo, da smo to dosegli v kakih sto letih, — je samozadovoljno odgovoril.

Tako? Jaz sem pa mislil, da so naše tukajšnje naselbine starejše, — se je začudil Berenklaav.

V splošnem da, če govorimo o starodavnih nemških zemljah, kakor so vzhodnomorski kraji; toda pravo naseljevanje se je začelo za Petra ali točneje za Katarine II. Toda imamo veliko mlajše naselbine kakor na primer na Kavkazu, kjer so se naši priseljenci naselili l. 1817.

Berenklaav je postal pozoren in z veseljem je začel pregledovati zemljevid, po katerem je bila razpredena mreža postojank njegovih soplemenjakov kakor ogromna pajčevina.

No, če bomo tako napredovali, — je rekel z zadovoljnim nasmeškom, — bo kmalu vsa dežela v naših rokah.

Žalibog se zdaj mnogo počasneje giblje, — je vzdihnil Lozer. — Utopisti in rodoljubi, nam silno škodijo, dasi so mloštevini; toda treba

je priznati, da so se Rusi precej pozno na nas spomnili, — je rekel v smehu. — Stari dobri časi pa niso več. Le pogovorite se o tem s Kiajn-petrom. Tu so njegovi sorodniki, potomci prvih naseljencev, ki so se naselili v okolici Tiflisa, v vam pove mnogo zanimivega o ustanovitvi prvih pionirjev. Tedaj se boste uverili, da je velika razlika med današnjim in prejšnjim časom.

Lozer je pomignil z roko in od sosedne skupine sta pristopila k njim dva gospoda, katera je predstavil grofu.

Eden izmed njih, debel človek petdesetih let, po imenu Rahter, je bil zastopnik mnogih industrijskih podjetij, ki so delala za rusko vojaško upravo. Kakor je pozneje Berenklaav zvedel od svojega prijatelja, je bil ta človek precej znan v petrogradskem «svetu», bil je znan v visokih krogih zaradi svoje gostoljubnosti, da bi se pa še bolj zbližal z rusko nerazodno gospodo, se je pečal celo s konjskim športom. Pri vsem tem ga je tudi vlada odlikovala s raznimi častmi in odlikovanji za njegovo «splošno koristno» delovanje.

Drugi je bil neki Edvard Klajnpeter, mlad človek, ki se je predstavil za domobranskega častnika, v Rusiji pa je bil lesni veletržec.